

Υπόθεση C-510/19

**Σύνοψη αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

4 Ιουλίου 2019

Αιτούν δικαστήριο:

Hof van beroep te Brussel (εφετείο Βρυξελλών, Βέλγιο)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

26 Ιουνίου 2019

Διάδικοι:

Openbaar Ministerie

YU

ZV

Κατηγορούμενος στην ποινική διαδικασία:

AZ

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Η κύρια δίκη αφορά έφεση του AZ κατά αποφάσεως του Rechtbank van eerste aanleg te Leuven (πρωτοβάθμιου δικαστηρίου του Leuven, Βέλγιο) της 12ης Οκτωβρίου 2018, με την οποία ο εκδοθείς από τις αρχές των Κάτω Χωρών, AZ, καταδικάστηκε, μεταξύ άλλων, για πλαστογραφία, χρήση πλαστών εγγράφων και απάτη.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως για έκδοση προδικαστικής αποφάσεως

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ.

Η αίτηση αφορά ερμηνεία της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584/ΔΕΥ για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών

μελών (στο εξής: απόφαση-πλαίσιο). Το αιτούν δικαστήριο κατ'ουσίαν διερωτάται, κατά πόσον ο ολλανδικός Overleveringswet (νόμος περί παραδόσεως εκζητουμένων) συνάδει με την απόφαση-πλαίσιο, καθώς και αν η ολλανδική Openbaar Ministerie (εισαγγελική αρχή) μπορεί να θεωρηθεί ως «δικαστική αρχή» κατά την έννοια της αποφάσεως-πλαισίου.

Προδικαστικά ερωτήματα

1.1. Συνιστά ο όρος «δικαστική αρχή», κατά το άρθρο 6, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαισίου, αυτοτελή έννοια του δικαίου της Ένωσης;

1.2. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 1.1: Βάσει ποιων κριτηρίων δύναται να διαπιστωθεί αν δημόσια αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως συνιστά δικαστική αρχή κατά την ανωτέρω έννοια, ώστε κατ' επέκταση και το εκτελεσθέν από αυτή ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως να συνιστά δικαστική απόφαση;

1.3. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 1.1: Εμπίπτει η ολλανδική Openbaar Ministerie και, ειδικότερα, ο Officier van Justitie (εισαγγελέας) στην έννοια της «δικαστικής αρχής» κατά το άρθρο 6, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαισίου, ώστε κατ' επέκταση και το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως που εκτελείται από την αρχή αυτή να συνιστά δικαστική απόφαση;

1.4. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 1.3: Επιτρέπεται η δικαστική αρχή, ειδικότερα η Overleveringskamer te Amsterdam (αρμόδια επί της παραδόσεως εκζητουμένων δικαστική αρχή του Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες), να ελέγξει την αρχική παράδοση προσώπου κατά το άρθρο 15, της αποφάσεως-πλαισίου, διατηρουμένων παραλλήλως, μεταξύ άλλων, των δικαιωμάτων του ενδιαφερομένου για ακρόαση και πρόσβαση στη δικαιοσύνη, ενώ αρμόδια για τη συμπληρωματική έκδοση του ιδίου προσώπου κατά την έννοια του άρθρου 27 της αποφάσεως-πλαισίου, είναι διαφορετική αρχή, και συγκεκριμένα ο εισαγγελέας, χωρίς να διασφαλίζεται το δικαίωμα του ενδιαφερομένου για ακρόαση και πρόσβαση στη δικαιοσύνη, με αποτέλεσμα να προκύπτει εντός του πεδίου εφαρμογής της αποφάσεως-πλαισίου προφανής ασυμφωνία χωρίς να συντρέχει αποχρών λόγος;

1.5. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στα ερωτήματα 1.3 και 1.4: Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στα ερωτήματα 1.3 και 1.4: Έχουν τα άρθρα 14, 19 και 27, της αποφάσεως-πλαισίου την έννοια ότι η εισαγγελία, ενεργώντας ως δικαστική αρχή εκτελέσεως, οφείλει να διασφαλίζει ιδίως το δικαίωμα του ενδιαφερομένου για ακρόαση και πρόσβαση στη δικαιοσύνη προτού δώσει τη συγκατάθεσή της για ποινική δίωξη, καταδίκη ή κράτηση προσώπου σε εκτέλεση ποινής στερητικής της ελευθερίας ή άλλου μέτρου ασφάλειας στερητικού της ελευθερίας για πράξη που τελέστηκε πριν από την παράδοση του προσώπου δυνάμει ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και επί της οποίας δεν εκτείνεται το αίτημα περί παραδόσεως;

2. Είναι ο εισαγγελέας του Arrondissementsparket Amsterdam (περιφερειακής εισαγγελικής αρχής του Άμστερνταμ), ο οποίος ενεργεί δυνάμει του άρθρου 14, του ολλανδικού Wet van 29 april 2004 tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie [νόμου της 29ης Απριλίου 2004 για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της αποφάσεως-πλαisiού του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (νόμος περί παραδόσεως εκζητούμένων ατόμων, στο εξής: Overleveringswet)], δικαστική αρχή εκτελέσεως κατά το άρθρο 6, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαisiού, υπό την έννοια ότι είναι αρμόδιος να παραδώσει το καταζητούμενο άτομο και να δώσει τη συγκατάθεσή του σύμφωνα με το άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο ζ', και παράγραφος 4, της αποφάσεως-πλαisiού;

Παρατιθέμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου

Άρθρο 6, παράγραφος 2, άρθρο 14, άρθρο 19, παράγραφος 2, και άρθρο 27, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (απόφαση-πλαisiο)

Παρατιθέμενες διατάξεις του εθνικού δικαίου

Κάτω Χώρες: Άρθρο 14, και άρθρα 15 έως 38, του Wet van 29 april 2004 tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie (Overleveringswet) [βλ. ερώτημα 2]

Βέλγιο: Άρθρο 37, του Wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel (νόμου της 19ης Δεκεμβρίου 2003, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψεως)

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

1. Ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου εκκρεμεί έφεση κατά της από 12 Οκτωβρίου 2018 αποφάσεως του Rechtbank van eerste aanleg te Leuven, με την οποία ο κατηγορούμενος καταδικάστηκε για τέλεση σειράς αξιόποινων πράξεων και έγιναν δεκτά εν μέρει τα αιτήματα των πολιτικώς εναγόντων. Τα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν αποκλειστικά την ποινική υπόθεση.
2. Κατόπιν ανατροπής της αποφάσεως του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου λόγω προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας, το αιτούν δικαστήριο κράτησε την υπόθεση προκειμένου να κρίνει το ίδιο τις απαγγελθείσες κατηγορίες. Για τις αξιόποινες πράξεις που θεωρούνται ήδη αποδεδειγμένες, ο κατηγορούμενος καταδικάζεται.

Ως προς τις λοιπές πράξεις, κατά τη διαδικασία που προηγείται της εκδόσεως αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο έκρινε αναγκαίο να υποβάλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ερωτήματα προς έκδοση προδικαστικής αποφάσεως.

- 3 Στις 26 Σεπτεμβρίου 2017, ο ανακριτής του Rechtbank van eerste aanleg te Leuven παρήγγειλε την έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως (ΕΕΣ) σε βάρος του κατηγορουμένου, με αίτημα την παράδοσή του λόγω τελέσεως σειράς αξιόποινων πράξεων. Ο κατηγορούμενος AZ συνελήφθη στις Κάτω Χώρες βάσει των διατάξεων του ολλανδικού Overleveringswet και στις 13 Δεκεμβρίου 2017 εκδόθηκε στο Βέλγιο, σε εκτέλεση αποφάσεως του αρμόδιου προς τούτο Rechtbank Amsterdam (περιφερειακού δικαστηρίου του Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες).
- 4 Ακολούθως, ο Procureur des Konings te Leuven (εισαγγελέας του Leuven) με αιτήματα που υπέβαλε προς τον ανακριτή του Leuven στις 26 Οκτωβρίου 2017, στις 24 Νοεμβρίου 2017 και στις 19 και 25 Ιανουαρίου 2018, ζήτησε να επεκταθεί η δικαστική έρευνα και σε άλλες αξιόποινες πράξεις (στο εξής: άλλες πράξεις). Στις 26 Ιανουαρίου 2018 ο ανακριτής εξέδωσε συμπληρωματικό ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως για τις εν λόγω πράξεις, στο οποίο περιλαμβάνονταν και πρόσθετο αίτημα εκδόσεως.
- 5 Με το από 13 Φεβρουαρίου 2018 έγγραφό του, ο εισαγγελέας του Arrondissementsparket Amsterdam (περιφερειακής εισαγγελίας του Άμστερνταμ) ενημέρωσε τον ανακριτή του Rechtbank van eerste aanleg te Leuven για τα εξής: «Όσον αφορά το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως που εκδόθηκε από εσάς στις 26 Ιανουαρίου 2018 στην υπόθεση ... [παραλείπομενα] AZ ... [παραλείπομενα] σας γνωρίζω ότι με την παρούσα παρέχω συμπληρωματική συγκατάθεση για τη δίωξη των πράξεων που παρατίθενται στο ανωτέρω αναφερόμενο ΕΕΣ. Ελπίζω, κατόπιν αυτού, ότι έχετε ενημερωθεί επαρκώς.»

Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 6 Ο κατηγορούμενος θέτει σε γενικές γραμμές το ερώτημα κατά πόσον το άρθρο 14 του ολλανδικού Overleveringswet, βάσει του οποίου ο εισαγγελέας έδωσε τη συγκατάθεσή του να ασκηθεί δίωξη για άλλες πράξεις, είναι σύμφωνο με την απόφαση-πλαίσιο. Το άρθρο 14 έχει ως εξής:

«(1) Η έκδοση επιτρέπεται μόνον υπό τη γενική προϋπόθεση ότι το άτομο που καταζητείται δεν διώκεται, δεν τιμωρείται ποινικά ούτε έχουν επιβληθεί περιορισμοί στην ατομική του ελευθερία από οποιαδήποτε αιτία για πράξεις που τελέστηκαν πριν από την έκδοσή του και για τις οποίες δεν είχε εκδοθεί, εκτός αν:

...

f) ζητήθηκε και δόθηκε συναφώς προηγούμενη συγκατάθεση του εισαγγελέα.

...

(3) Κατόπιν αιτήματος της δικαστικής αρχής εκδόσεως και βάσει του εκδοθέντος εντάλματος σύλληψης με συνημμένη σε αυτό μετάφραση, ο εισαγγελέας παρέχει τη συγκατάθεσή του κατά την έννοια της παραγράφου 1, στοιχείο f ... για πράξεις για τις οποίες επιτρέπεται η έκδοση σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση επί του αιτήματος εκδίδεται εντός τριάντα ημερών από την υποβολή του.»

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

- 7 Από το άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο ζ', και παράγραφος 4, της αποφάσεως-πλαίσίου, προκύπτει ότι ένα άτομο μπορεί να διώκεται, να καταδικάζεται ή να υπόκειται σε μέτρα στερητικά της ελευθερίας για πράξεις που δεν αποτελούσαν αντικείμενο της εκδόσεώς του οσάκις η δικαστική αρχή εκτελέσεως που παρέδωσε τον συλληφθέντα παρέχει συναφώς τη συγκατάθεσή της.
- 8 Πέραν του γενικού ερωτήματος που έθεσε ο κατηγορούμενος σχετικά με τη συμβατότητα του άρθρου 14 του Overleveringswet με την απόφαση-πλαίσιο, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ειδικότερα κατά πόσον ο εισαγγελέας του Arrondissementsparket Amsterdam αποτελεί εν προκειμένω, κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαίσίου, τη δικαστική αρχή εκτελέσεως που εξέδωσε τον καταζητούμενο, καθώς και αν ήταν αρμόδιος να παράσχει τη συγκατάθεση του προαναφερθέντος άρθρου 27, παράγραφος 3, στοιχείο ζ', και παράγραφος 4, της αποφάσεως-πλαίσίου.